

Staro-bosanski pečat.

Prečastui gosp. Fidelis Höpperger, ravnatelj milosrdnica po Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, izrnio nam je na ociju jedan veoma viešto izradjen starobosanski pečat iz krupnog zlata. Našast je već dawno njegdje u Bosni. Teži 19 gr., a promjer mu u praznini 1 cm. i 9 mm., te se jedva na mezimcu nataknuti daje. Pant je naokolo četverouglast, naime na četiri ravne strane. Nutarnja strana nema nikakova ukrasa; dočim protivna mu izvanjska lepo je ukras i nakićena bila ali su ovi povećim dielom trljanjem izčeznuli. Gornja pako i dolnja strana imaju slijedeći biblički nadpis u gotskom pismu četrnaestoga stoljeća i sa ukrasi na okrajcima lepo sačuvanimi:

ΙΗΣΟΥΣ ΑΥΤΟΜ ΤΡΑΝΣΙΕΣ ΠΕΡ
ΜΕΔΙΒΩΝ ΙΛΟΡΒΩΝ ΙΒΑΝΤ (sic) ΑΜΕ

Glava mu sastoji od osmouglaste ploče. Po sredini šljem, iz koga kao da izlazi ku-rjak do pola tjela, lievo okrenut, sa napetimi čamprama. Ovaj se dio prestave donekle slaže sa slikom na novcima Gjorgja II. Straci-mirovića i Balše III. Zetskih gospodara (V. Opis jugosl. novaca str. 183-6. Tab. XIV. br. 2—10). Štit koji стоји izpod šljema lievo nagnut, razdjeljen je pantom na dve nejednakne strane nakoso. Naokolo ove ciele slike teče nadpis: S(igilum) · D(omini) · TRIPOLI · C · A.

Težko je pogoditi osobu, kojoj ovaj pečat pripada. Imena *Tryphon*, ΤΡΙΦΩΝ, ΤΡΙΦΟΝЬ, ТРИФОНЬКО, sve jedno, dolaze vele često u kotorskih spomenicima. Poznato je, da su Kotorani radi trgovine u tjesnomu odnošaju sta, ali sa Bosnom; a znamo i to,

da je kralj bosanski Tvrtko I. za njekoliko godina i Kotorom vladao. Od Kotorana, koji su tada u kraljevom dvoru služili, iztaknuje se *dominus Triphon Buche (Buchia) de Cutharo miles et prothovestiarus aulue regis Ruscine et Bosnae.* Ovako ga označuju dvie listine od 2 lipnja i od 1 kolovoza god. 1390. Prvom kralj Tvrtko obznanjuje Spljećane, da je dao nalog *magnifico et potenti viro domino Triphoni nostrae aulue prothovestiario* uesti jih u posjed opredjeljena jim područja. Drugom sam Tripko »*Nos Triphon Buche de Cutharo aule regie miles et prothovestiarus* označuje granice njihova kotara (Listine IV. str. 281—3). U Pucićevih spomenicima nalazi se poslanica Tvrta I. na dubrovačku republiku, u kojoj kralj veli, da joj šalje **ПРОТОВИСТИНАР НАШЕГА ГОСПОДИНА ГРИФЕ** (knj. II. str. 32); a u drugoj dubrovačke republike na kraljen bosansku Grubu od g. 1399 isti se označuje kao **ПРОТОВИСТИНАР ТРИПКО.**

Vjerojatno je dakle, da je ovaj pečat pripadao Tripku Buću Kotoraninu, nadkomorniku bosanskому za vladanja Tvrta I i Grube (Jelene) Dabišine udove; te da ona dva zadnja slova na istom pečatu G i H znače *comes aulae*, naime dvorski knez.

S. L.

Skrovište ugarskih srebrnih novaca u Neudorfu kod Vinkovaca.

Dne 5 srpnja 1885 našao je Ivan Konrad mladji, okapajući kukuruz u blizini Neudorfa, na mjestu, gdje je prije kratkog vremena još stajala šuma »crni gaj«, po prilici 30 cm. pod zemljom, jedno 20 komada srebrnih ugarskih denara iz XV. i početka XVI. veka. Posle njega su tražili na tom istom mjestu još i neki drugi žitelji Neudorfski, te su našli, kako vele, jedno 500 komada, od kojih da je bila po prilici jedna trećina izlomljena. Čim sam čuo za to skrovište, uputih se na lice mjesta, ali nisam pobliže ništa mogao saznati. Malo po malo kupih 378 komada tih novaca, a potom što sam kašnje doznao, uztvrdio bih, da ih je nadjeno bar 1000 komada. Od novaca, koje sam ja kupio, jesu

od Matije Korvina (1458—1490) 106 komada

» Vladislava II. (1490—1516) 139 »

» Ljudevita II. (1516—1526) 92 »

» Ivana Zapolje (1527—1540) 20 »

sasvim izlizanih 20 komada. Osim toga